

ΚΕΝΤΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΟΡΘΙΟΥ ΑΝΔΡΟΥ

Συμμετοχή στο Εθνικό Θεματικό Δίκτυο «Γεωπεριβαλλοντικά - Γεωμυθολογικά Μονοπάτια» Του ΚΤΠΕ Στυλίδας

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΓΕΩΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΑΝΔΡΟΥ

Τα ορεινά τμήματα της Άνδρου είναι 4 και έχουν διάταξη σχεδόν παράλληλη.

Συναντάμε από βορρά προς νότο:

- α) τους Αγίους Σαράντα,
- β) το σύμπλεγμα Πέταλου-Κουβάρας, όπου βρίσκεται και η ψηλότερη κορυφή του νησιού,
- γ) τους Γερακώνες και
- δ) τη Ράχη.

Τέσσερα είναι αντιστοίχως και τα τμήματα του νησιού, που προσδιορίζονται από τους ορεινούς όγκους και περιλαμβάνουν όγκους και κοιλάδες:

- α) οι λόφοι του Μακροτόνταλου (μέσο ύψος 200 μ.), με τις κοιλάδες του Φελλού και του Γαυρίου,
- β) η περιοχή Κατακοίλου - Μπατσίου,
- γ) η κοιλάδα της Μεσαριάς και
- δ) η κοιλάδα του Κορθίου.

Η Άνδρος, σύμφωνα με την πρόσφατη αλλαγή της διοικητικής διαίρεσης του νησιού, χωρίζεται στους δήμους Άνδρου, Υδρούσας και Κορθίου. Χαρακτηριστικό γνώρισμα της Άνδρου είναι τα πολλά και καλής ποιότητας νερά της. Είναι το πλουσιότερο Κυκλαδονήσι σε επιφανειακά ύδατα, με χείμαρρους (ρέματα) και μικρά ποτάμια που συντελούν αποφασιστικά στη διαμόρφωση του τοπίου (βλάστηση, μορφολογία ακτών). Μεγαλύτερο από αυτά, με τη διαρκέστερη ροή, είναι ο Άχλας. Πολυάριθμες είναι και οι πηγές του νησιού. Μεγαλύτερη είναι το Ζένιο, στο Πέταλο, σε υψόμετρο 900 μ, που αυτομάτως χωρίζεται σε 3 ποταμίσκους (προς Μελίδα, Νημποριό και Γιάλια). Περίφημη, στους πρόποδες του Πετάλου επίσης, στ' Αποικία, είναι η πηγή Σάριζα, με ιαματικές ιδιότητες.

Γεωτεκτονικά, η Άνδρος ανήκει στην Αττικοκυκλαδική ζώνη και αποτελείται από δύο τεκτονικές ενότητες:

- α) την ανώτερη, ονομαζόμενη ενότητα Μακροτόνταλου, ηλικίας ανωπαλαιοζωικής (παλαιότερη των 250 εκατ. χρόνων) και
- β) την κατώτερη ενότητα της κεντρικής - νότιας Άνδρου, άγνωστης ηλικίας.

Η επαφή των δύο ενοτήτων είναι τεκτονική και εντοπίζεται σε μια σύνθετη ζώνη με υπερβασικά πετρώματα (πυριγενή, μαγματικά ή ηφαιστίτες) που έχουν παραμορφωθεί, όμοια με τα παραμορφωμένα πετρώματα και των δύο ενοτήτων.

Η ενότητα Μακροτόνταλου που περιορίζεται σε έκταση μόνο στο βορειοδυτικό άκρο της νήσου, από το ακρωτήριο Καμπάνος ως το ακρωτήριο Κακογκρέμι, αποτελείται από σχιστόλιθους ως αμφιβολίτες, μαρμαρυγιακούς σχιστόλιθους και μάρμαρα, μέσα στα οποία βρέθηκαν μικροσπολιθώματα που προσδίδουν ηλικία 285 ως 245 εκατομμύρια χρόνια περίπου.

Η κατώτερη ενότητα, που καταλαμβάνει όλο το υπόλοιπο νησί, αποτελείται από μία συνεχή εναλλαγή μαρμάρων και διαφόρων ειδών σχιστόλιθων.

Όλη η σειρά περιλαμβάνει μεταμορφωμένα πετρώματα, στα οποία δεν βρέθηκαν απολιθώματα και επομένως είναι αγνώστου ηλικίας. Διάσπαρτα και σε πολύ μικρής έκτασης εξάπλωση υπάρχουν εμφανίσεις εκρηξιγενών πετρωμάτων από φλέβες όξινης (περιοχή βόρεια και δυτικά του Φελλού στα δυτικά του νησιού και περιοχή Κρεμμύδες), γρανιοδορίτης στην περιοχή Μπαράδα (βορειοδυτικά του Κάτω Κατάκοιλου) και σερπεντινίτες ως σερπεντινιωμένους περιδυτίτες σε μεγάλη έκταση στο βορειοδυτικό τμήμα (διάσπαρτοι από την περιοχή του Επάνω Φελλού στα νοτιοδυτικά ως τον όρμο Μικρογιάλι στα βορειοανατολικά, καθώς και από την ακτή στον όρμο Πλατανιστού ως το ακρωτήριο Βάρης στα βορειοανατολικά). Τα νεότερα πετρώματα της Άνδρου, οι ασβεστοψαμμίτες με μακρο-μικρο απολιθώματα απαντούν σε μεμονωμένες θέσεις κυρίως στα παράκτια τμήματα του νησιού.

Στις σύγχρονες αποθέσεις θεωρούνται τα πλευρικά ευρήματα που αποτελούνται κυρίως από χαλαρά λατυποπαγή και ογκόλιθους με συχνές και μεγάλες εμφανίσεις στο κεντρικό τμήμα του νησιού και οι αλλουβιακές προσχώσεις ρυακιών και χειμάρρων, που αποτελούνται από άμμους, αργίλους και κροκάλες.

Η Άνδρος είναι πλούσια σε μεταλλεύματα.

Κυρίως οι Άγιοι Σαράντα και οι γύρω λόφοι είναι πλούσιοι σε σίδηρο και μαγγανιομεταλλεύματα, χαλκό και σπανιότερα σε μόλυβδο και ψευδάργυρο.

Γνωστή είναι η Άνδρος επίσης για τις μεταλλικές της πηγές. Μερικές από αυτές αναβλύζουν σε τεκτονικά ρήγματα. Οι πιο γνωστές είναι στο Πέταλο (Παλαιόπολη, Βουρκωτή, Μένητες -πηγή Ζανάκη- και δύο στα Αποικία -πηγές Σάριζας και Αγίας Ειρήνης- κ.ά.).

Φωτογραφία
από το σπήλαιο του
Αλαδινού
(περιοχή
Χώρας Άνδρου)

Πηγή: www.androslousidis.gr

Δέσποινα Ζαχαριάδου, ΠΕ03
Μέλος Π.Ο. ΚΤΕ Κορθίου
Κομβικός Συνεργάτης, 2005-2006

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΕΑΕΚ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΠΑΙΔΕΙΑ ΜΠΡΟΣΤΑ
2^ο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Εκπαίδευσης και Αρχικής
Επαγγελματικής Κατάρτισης

Δέσποινα Ζαχαριάδου, ΠΕ03, Μέλος Π.Ο. ΚΤΕ Κορθίου, 2005- 2006